

Ομιλία - Εισήγηση του Προέδρου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Παντελής Γ. Παζαρείδης

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΝΟΜΟΥ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Η Συμβολή του Πανεπιστημίου

Η εισήγηση αυτή δεν έχει καθόλου το νόημα ενός απολογισμού δράσεων από την ίδρυση στα χαρτιά του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας το 1984 έως την έναρξη λειτουργίας του το 1988. Ωστόσο μια ιστορική αναδρομή είναι περισσότερο από απαραίτητη.

Η εισήγηση αυτή δεν έχει επίσης καθόλου το νόημα ενός καταλόγου προθέσεων. Ωστόσο μια αναφορά στις προοπτικές, τις φιλοδοξίες και τους μελλοντικούς στόχους θα μπορούσε επίσης να θεωρηθεί αναγκαία.

Τέλος η εισήγηση αυτή χωρίς να αγνοεί καθόλου τον εθνικό και περιφερειακό χαρακτήρα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας που είναι εξάλλου ακρογωνιαίος λίθος της αντίληψης στη βάση της οποίας οικοδομείται, είναι υποχρεωμένη να παραμείνει στα πλαίσια του Νομαρχιακού αυτού Συνεδρίου και να σχολιάσει κυρίως τον αναπτυξιακό χαρακτήρα του Πανεπιστημίου σ' αυτό το επίπεδο: το Νομαρχιακό.

Είναι φανερό ότι αληθινή φυσιογνωμία του αναπτυξιακού ρόλου του Πανεπιστημίου θα προκύψει κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του και θα είναι συνάρτηση και του δημιουργικού παλμού με τον οποίο θα σκέφτονται, θα εργάζονται και θα συνεργάζονται οι άνθρωποί του.

Είναι συνεπώς πολύ νωρίς για εκτιμήσεις και προβλέψεις αναλυτικές αφού η λειτουργία του Πανεπιστημίου θα αρχίσει ακριβώς τον επόμενο μήνα.

Ωστόσο υπάρχει ήδη προεργασία για το αρχικό του υπόβαθρο πάνω στο οποίο θα μπορεί να στηριχθεί η μελλοντική αναπτυξιακή λειτουργία.

Τα παρακάτω αναφέρονται αποκλειστικά σ' αυτό το αρχικό προκαταρκτικό υπόβαθρο κυρίως στον θεσμικό και τον κτιριακό-πολεοδομικό τομέα αλλά, και στο επίπεδο της αρχικής ακαδημαϊκής οργάνωσης και της διασύνδεσής της με ανάγκες της κοινωνικής ζωής και της παραγωγής.

Όπως είναι γνωστό το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ιδρύθηκε μετά από μακρά ζύμωση, συμβιβασμούς και πλήθος αντιφατικές ή και ανιστόρητες ενδιαμέσες επιλογές που ευτυχώς δεν ολοκληρώθηκαν. Πιο χαρακτηριστική είναι εκείνη η μικροκομματικής αφετηρίας δήθεν Σολομώντειος λύση, να έχει διοικητική έδρα το Βελεστίνο και τα Τμήματά του να είναι σκορπισμένα στο θεσσαλικό χώρο, καθώς και η αδικαιολόγητα περιοριστική για τις αναπτυξιακές δυνατότητες της περιοχής πρόθεση, να γίνει μόνο Παιδαγωγικό Πανεπιστήμιο.

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας αποφασίστηκε να ιδρυθεί ήδη αμέσως μετά το 1981, να είναι συγκεντρωμένο και όχι διάσπαρτο, έδρα του να είναι ο Βόλος, με τις δραστηριότητές του να καλύπτουν το σύνολο των αναγκών του θεσσαλικού χώρου και ο χαρακτήρας του να είναι ευρύς, δηλαδή να μην είναι ειδικό αλλά γενικό Πανεπιστήμιο που να καλύψει σταδιακά τις περισσότερες περιοχές γνωστικών αντικειμένων και να αποσυμφορήσει μελλοντικά με τη δυναμική του λειτουργία, τα δύο μεγάλα Πανεπιστήμια της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Αυτές οι προθέσεις και οι πολιτικές επιλογές που επανειλημμένα διακηρύχθηκαν δημόσια δεν βρήκαν δυστυχώς το αντίκρουσμά τους στις πρώτες θεσμικές πράξεις που αφορούσαν στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Ίσως από διστακτικότητα, ίσως από άγνοια ή στιγμιαία αβελτηρία, ίσως και από αντιδράσεις ποικίλης προέλευσης που εξάλλου δεν έχουν σταματήσει ούτε ως σήμερα, ίσως κι απ' όλα αυτά μαζί.

Χρειάστηκε ριζική παρέμβαση με νέα νομοθετήματα για να επιβεβαιωθούν οριστικά οι παραπάνω κεντρικές επιλογές, και όσοι συμβιβασμοί έγιναν υποχρεωτικά είχαν μια λειτουργική πια και λογική αφετηρία που συμπλήρωνε τον αναπτυξιακό περιφερειακό χαρακτήρα του Πανεπιστημίου χωρίς όμως να καταλύει την εντελώς απαραίτητη συνοχή του τόσο στο λειτουργικό, το επιστημονικό και το κοινωνικό επίπεδο όσο φυσικά και στο επίπεδο της πολιτικής του υποστάσεως.

Με το Π.Δ 302/85 που συμπλήρωνε το ιδρυτικό Π.Δ. 83/84 ιδρύθηκαν και νέα Τμήματα που συμπλήρωσαν τα ήδη ιδρυμένα έτσι ώστε να αποκαθίσταται μια πρώτη ενότητα που ν'αντιστοιχεί στην έννοια των Κύκλων Επιστημών, και θεσμοθετήθηκαν Σχολές που ν'αντιστοιχούν σε τέτοιους Κύκλους.

Με νεώτερο Νομοθέτημα αποφασίστηκε η κατανομή στο χώρο έτσι ώστε να υποστηριχθεί η αρχική κεντρική επιλογή για ένα Πανεπιστήμιο όχι διάσπαρτο αλλά με συνοχή ακαδημαϊκή, οργανωτική αλλά και κοινωνική. Παράλληλα υπήρξαν πλήθος άλλες ρυθμίσεις σε επίπεδο Διαταγμάτων, Υπουργικών Αποφάσεων και Αποφάσεων της Διοικούσας Επιτροπής καθώς και ενέργειες διοικητικές και οικονομικές (ιδίως αγορές και αποκτήσεις ακινήτων τόσο κτιρίων όσο και εκτάσεων) οι οποίες θεμελίωσαν όλες τις βασικές επιλογές έτσι ώστε λογικά δεν πρέπει να αναμένονται επικίνδυνες αποκλίσεις.

Σήμερα το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας αποτελείται από δύο Σχολές με αρχικά τρία Τμήματα η καθεμία που αντιστοιχούν σε ισάριθμους Κύκλους Επιστημών, και επίσης από το Τμήμα Ιατρικής και το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού.

Η "Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών" έχει ως αρχικό πυρήνα το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών και ένα Γενικό Τμήμα.

Η "Σχολή των Επιστημών Παραγωγής" έχει ως αρχικό πυρήνα το Τμήμα Γεωπονίας Φυτικής και Ζωϊκής Παραγωγής, το Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών και το Τμήμα Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Το Τμήμα Ιατρικής θα λειτουργήσει στη Λάρισα επειδή εκεί έχει επιλεγεί να εγκατασταθεί η μεγάλη περιφερειακή Νοσηλευτική Μονάδα που θα υποστηρίζει και θα υποστηρίζεται από το Τμήμα Ιατρικής.

Τα άλλα Τμήματα θα λειτουργούν στην έδρα του Πανεπιστημίου που είναι ο Βόλος.

Εκτός από τις δραστηριότητες του Πανεπιστημίου, που ασφαλώς θα αφορούν το σύνολο της περιοχής και θα έχουν περιφερειακό και εθνικό χαρακτήρα, προβλέπονται Κέντρα Έρευνας και Εξειδίκευσης στα Τρίκαλα, την Καρδίτσα και τη Λάρισα, για την Κτηνοτροφία, τα Βιομηχανικά Φυτά και τις Μεγάλες Καλλιέργειες, ενώ οικοδομείται ήδη το συνεδριακό κέντρο της Αργαλαστής, και στο Βελεστίνο αρχίζει η λειτουργία των αγροκτημάτων που καλύπτουν συνολικά παραπάνω από 2.000 στρέμματα για τις ανάγκες του Τμήματος Γεωπονίας Φυτικής και Ζωϊκής Παραγωγής.

Αυτή είναι σε πρώτη φάση η υλοποίηση της βασικής επιλογής που αφορά στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και που συνδέεται αυτονόητα με την αναπτυξιακή του λειτουργία. Η επιλογή αυτή που στηρίχθηκε τόσο στην εκτίμηση γεωγραφικών, οικονομικο-κοινωνικών και πολιτιστικών παραγόντων όσο και στις δυνατότητες που διαθέτει ή μπορεί να αποκτήσει ο

θεσσαλικός χώρος, καθώς και σε ανάγκες εθνικού επιπέδου, είναι το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας να αναπτυχθεί ως πλήρες Πανεπιστήμιο. Δηλαδή με επιστημονικούς κλάδους που αλληλοσυμπληρώνονται και με μία προοπτική επιστημονικής ολοκλήρωσης ώστε να καλύπτονται όσο το δυνατό περισσότερες πλευρές του επιστητού. Στόχος η ολοκληρωμένη δική του λειτουργία ως πνευματικού και αναπτυξιακού πόλου αλλά και η αποτελεσματική αποσυμφόρηση στο μέλλον των άλλων δύο μεγάλων Πανεπιστημίων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Υπήρξε μία γενικότερη συναίνεση ως προς την επιλογή αυτή που υιοθετήθηκε τόσο από την Πολιτεία και τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης όσο και από ολόκληρο το φάσμα των παραγόντων της κοινωνικής ζωής.

Απομένει η επόμενη φάση που θα ξεκινήσει με τη λειτουργία και την παραγωγική δραστηριότητα των πρώτων Τμημάτων και θα συμπληρώνεται με νέες δραστηριότητες και νέα Τμήματα.

Μια άλλη θεμελιώδους σημασίας επιλογή που αφορά την εγκατάσταση του Πανεπιστημίου στο Βόλο και που έχει αρχίσει να αναδεικνύει τον πολυσήμαντα αναπτυξιακό χαρακτήρα της είναι να αποφευχθεί η λογική ενός ιδρυματικού και απομονωμένου Campus, αφού, ειδικά για την πόλη αυτή υπάρχουν πολλές δυνατότητες μιας ιδιαίτερα δυναμικής χρήσιμης κοινωνικά και σαφώς συμφέρουσας οικονομικά ένταξης του Πανεπιστημίου στον ιστό της πόλης.

Η ένταξη του Πανεπιστημίου στον αστικό ιστό έχει ως πρώτη απαραίτητη προϋπόθεση την ύπαρξη κατάλληλης κτιριακής και κοινωνικής υποδομής. Φυσικά δεν μπορεί να γίνεται λόγος για ένταξη όταν οι αστικές υποδομές δεν έχουν την αντοχή, το μέγεθος, την προοπτική ανάπτυξης, και την ωριμότητα (και την ιστορική ωριμότητα) που είναι απαραίτητες για να "παραληφθεί" ένας πανεπιστημιακός σχηματισμός αυτής μάλιστα της κλίμακας. Ούτε μπορεί να γίνεται λόγος για ένταξη όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα κτίρια ή όταν το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς όσο και η θέση, το μέγεθος και η κατάσταση στην οποία βρίσκονται καθώς και το συμβολικό περιεχόμενο που έχουν αποκτήσει ιστορικά μέσα στην πόλη δεν είναι κατάλληλα.

Η πόλη του Βόλου όπως αποδεικνύεται, είναι ειδικά ευνοημένη απ' αυτήν την άποψη. Και είναι σχεδόν πρόκληση η ιδέα ενός γρήγορου στην εγκατάστασή του, οικονομικού, κοινωνικά ενταγμένου και τελικά αποκεν-

τρωτικού περιφερειακού Πανεπιστημίου που θα μπορεί να λειτουργεί σαν διαρκές έναυσμα για αναπτυξιακές δραστηριότητες πνευματικού, κοινωνικού, οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα αλλά και σαν πόλος συσπείρωσης δυνάμεων.

Για να αποφευχθεί η ανάπτυξη κερδοσκοπικών τάσεων γύρω από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας -πράγμα δυστυχώς συνηθισμένο- αλλά και για να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις μιας γρήγορης εγκατάστασής του στον ιστό της πόλης του Βόλου επισημάνθηκαν έγκαιρα ορισμένα καίρια κτίρια στην έδρα του Πανεπιστημίου και αποκτήθηκαν άμεσα ενώ έγιναν παράλληλες ενέργειες που ολοκληρώθηκαν με την παραχώρηση εκτάσεων απαραίτητων για τη λειτουργία ορισμένων Τμημάτων ή για την κάλυψη άλλων αναγκών.

Το κτιριακό δεν είναι βέβαια τεχνικό μόνο θέμα αφού στη συγκεκριμένη περίπτωση συνδέεται καίρια με τη φιλοσοφία της εγκατάστασης ενός Πανεπιστημίου μέσα στον ιστό της πόλης. Ήδη, μετά τις αποκτήσεις ακινήτων που έγιναν, ολοκληρώνεται η πρώτη φάση του ρυθμιστικού πλάνου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας για τα επόμενα χρόνια και προβλέπονται διάφορες λύσεις για την ολοκλήρωση της ένταξης του πλέγματος των πανεπιστημιακών δραστηριοτήτων μέσα στην πόλη του Βόλου και στον περίγυρό της καθώς και στη Λάρισα.

Στη σημερινή φάση της ανάπτυξής του στο χώρο, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας διαθέτει την παρακάτω υποδομή της οποίας η αναπτυξιακή "ακτινοβολία" θα χρειαζόταν ίσως πρόσθετο αναλυτικό σχολιασμό, και ασφαλώς μπορεί να ολοκληρωθεί μόνο με τη συνεργασία με άλλους φορείς τόσο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης όσο Νομοαρχιακού Περιφερειακού αλλά και εθνικού επιπέδου.

Στο Βόλο που είναι η έδρα του Πανεπιστημίου η υποδομή σε ακίνητα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας περιλαμβάνει τα εξής:

1) Το συγκρότημα των παλαιών αποθηκών Παπαστράτου, ένα σύνολο δύο κτιρίων συνολικής επιφάνειας 7.000 τ.μ. περίπου που τόσο η μορφή του όσο και η προνομιακή του θέση και η σύνδεσή του με την ιστορία της πόλης το καθιστούν ιδανικό ως κεντρικό κτίριο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Η ένταξη του Πανεπιστημίου στον αστικό ιστό σηματοδοτείται εντυπωσιακά αλλά και αποτελεσματικά με το κτίριο αυτό

2. Ένα ημιτελές 7όροφο κτίριο σε άμεση γειτονία με τα προηγούμενα, αντίστοιχης περίπου συνολικής επιφάνειας.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το σύνολο των κτιρίων αυτών μπορεί να εξυπηρετείται για τη διακίνηση των φοιτητών από την ήδη υπάρχουσα αστική υποδομή, η οποία με τη σειρά της θα αναζωογονηθεί από την πρόσθετη νέα χρήση της.

Ο τεράστιος παραλιακός πεζόδρομος του Βόλου μήκους μερικών χιλιομέτρων, αφενός λύνει τα λειτουργικά προβλήματα και αφετέρου επιτρέπει τεράστια οικονομία αφού δεν είναι απαραίτητη η αγορά γης που θα ήταν αναγκαία σε άλλη περίπτωση. Αυτονόητο είναι ότι το Πανεπιστήμιο παύει να είναι "γκέτο", και οι φοιτητές παύουν να είναι "ειδικός πληθυσμός" ενώ η οικονομική προώθηση της περιοχής δεν χρειάζεται σχολιασμό. Στο κοινωνικό επίπεδο η "ένταξη" είναι μια πρόκληση προς όλες τις κατευθύνσεις και σηματοδοτεί την προοπτική αλλαγών χρήσεως σημαντικών.

Το συγκρότημα των τριών αυτών κτιρίων θα στεγάσει μεταβατικά τη Διοίκηση, Σχολές και Τμήματα του Πανεπιστημίου έως ότου το καθένα τους εγκατασταθεί οριστικά στον τελικό τους προορισμό.

Ήδη έχουν αρχίσει οι εργασίες οι οποίες αν διατεθούν οι απαραίτητοι πόροι (που για την πρώτη φάση υπολογίζονται σε 500.000.000 δρχ.) θα ολοκληρωθούν σε 16 μήνες.

3. Το συγκρότημα του παλιού καπνεργοστασίου Ματσάγγου στην καρδιά της πόλης συνολικής επιφάνειας περίπου 12.000 τ.μ. που αποκτήθηκε από την ΕΤΒΑ και του οποίου η αξία θα αποπληρωθεί σε 15 ετήσιες δόσεις. Είναι ένα κτίριο που συνδέεται επίσης με την ιστορία της πόλης, και προσφέρεται για τη στέγαση πολλών λειτουργιών.

Οι εργασίες αποτύπωσης και στατικής επάρκειας έχουν ολοκληρωθεί. Η μελέτη μετατροπής και αξιοποίησης του συγκροτήματος αυτού είναι μία πρόκληση για κάθε αρχιτέκτονα. Ίσως υπάρξει διεθνής αρχιτεκτονικός διαγωνισμός ή μια πολύ πιο ρηξικέλευθη αντιμετώπιση καθαρά αναπτυξιακού χαρακτήρα. Εξίσου σημαντική με την απόκτηση του κτιρίου είναι η αποφασισμένη απαλλοτρίωση 3 οικοδομικών τετραγώνων για τη δημιουργία Κεντρικής Πλατείας. Η συζήτηση για το υπόγειο parking είναι ενδεικτική της σημασίας αυτής της προοπτικής.

4. Ένα ενδιαφέρον νεοκλασικό κτίριο 450 τ.μ. περίπου στο οποίο στεγάζεται ήδη μεταβατικά η Διοίκηση του Πανεπιστημίου και η Τεχνική Υπηρεσία και όπου τελικά θα στεγαστεί κάποια αυτόνομη υπηρεσία ή Κέντρο του Πανεπιστημίου. Ίσως η Εταιρία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ένα Νομικό Πρόσω-

πο που έχει ήδη συσταθεί για την αποτελεσματικότερη οργάνωση του Πανεπιστημίου και την πιο αποδοτική του σύνδεση με την παραγωγή και τη διαχείριση.

5. Το κτίριο που είναι ακόμη εγκαταστημένο το ΚΤΕΛ πριν μεταστεγαστεί. Το κτίριο αυτό που αποκτήθηκε από την Εθνική Τράπεζα καλύπτει ένα ολόκληρο οικοδομικό τετράγωνο και θα αποπληρωθεί σε δύο δόσεις. Προορίζεται να καλύψει βασικά τις ανάγκες της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου και πολιτιστικές δραστηριότητες.

Πρέπει να επισημανθεί ότι με την παρέμβαση αυτή, αφενός διευκολύνεται η απομάκρυνση μιας λειτουργίας που δημιουργούσε προβλήματα στην πόλη και βρίσκεται λύση για την εγκατάστασή της αλλού και αφετέρου ολοκληρώνεται στην περιοχή αυτή όπου υπάρχει ήδη το Ωδείο, το Θέατρο, το Δημαρχείο, η Πλατεία Ρήγα Φεραίου κλπ. ένα Πολιτιστικό Κέντρο μεγάλης κλίμακας, διευκολύνοντας παρεμβάσεις αναβάθμισης όπως π.χ. οι πεζοδρομήσεις που έχουν ήδη αρχίσει.

Η εικόνα της πόλης στο σημείο αυτό θα αλλάξει ριζικά.

Η περίπτωση αυτή για την οποία συνεργάστηκαν το Πανεπιστήμιο, ο ΕΟΤ, ο Δήμος Βόλου και η Νομαρχία και η Εθνική Τράπεζα είναι χαρακτηριστικό δείγμα δυναμικής αναπτυξιακής παρέμβασης του Δημόσιου Τομέα.

6. Στο Πεδίο του Άρεως το συγκρότημα του εργοστασίου της Μεταλλουργικής στο οποίο τελικά ολοκληρώνονται οι εργασίες για την έναρξη λειτουργίας του Πανεπιστημίου. Το συγκρότημα αυτό αποκτήθηκε από την ΕΤΒΑ και θα αποπληρωθεί σε 10 ετήσιες δόσεις.

Ενεί στο ένα από τα κτίρια μπορούν να καλυφούν οι ανάγκες έως 1000 περίπου φοιτητών και του αντίστοιχου Διοικητικού και Εκπαιδευτικού Προσωπικού.

Η παρέμβαση του Πανεπιστημίου στο σημείο αυτό έχει αποκτήσει ιδιαίτερη σημασία για την πόλη καθώς, εκτός από την αναβάθμιση που συντελείται έτσι κι αλλιώς, με επιχωματώσεις στις αλυκές και τα τέλματα της περιοχής δημιουργήθηκε μεγάλο σε έκταση "νέο έδαφος". Το έδαφος αυτό ενοποιούμενο με τις άλλες γειτονικές δημόσιες και δημοτικές εκτάσεις επιτρέπει τη δημιουργία μιας τεράστιας έκτασης, ενός τεράστιου Πάρκου το οποίο εκτός από τις λειτουργικές ανάγκες του Πανεπιστημίου θα καλύψει επίσης συμπληρωματικές ανάγκες της πόλης σε αντίστοιχες υποδομές. Δεν πρέπει να μείνει αμνημόνευτη η γεφύρωση του Κραυσίδωνα που συντελείται τώρα με πρωτοβουλία του Πανεπιστημίου πράγμα που θα συνδέσει την περιοχή με το Κέντρο της πόλης και θα εξυπηρετήσει τις άμεσες ανάγκες του ΚΤΕΛ στις νέες του εγκαταστάσεις.

7. Σε σχετικά μικρή απόσταση στη θέση Πευκάκια έκταση 200 περίπου στρεμμάτων που παραχωρήθηκε από το Δήμο. Οι προπαρασκευαστικές μελέτες για να αναπτυχθεί εκεί ο σχεδιαζόμενος Βοτανικός ; Κήπος έχουν ήδη αρχίσει.
 8. Το οικόπεδο της Παντείου Σχολής απέναντι από τη Γαλλική Σχολή που παραχωρήθηκε από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου θα στεγάσει μελλοντικά Πανεπιστημιακές δραστηριότητες σε συνδυασμό με την αξιοποίηση ίσως και γειτονικών ακινήτων των οποίων η αξία για την πόλη θα μπορούσε έτσι να αναβαθμιστεί.
- Στην Αργαλαστή σε έκταση 580 στρεμμάτων που παραχωρήθηκαν από την Κοινότητα, στη θέση ΠΑΟΥ, το παλιό μοναστήρι μετατρέπεται τώρα σε μικρό συνεδριακό κέντρο, με βασικό στόχο ν'αποτελέσει σημείο επαφής με τη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα.
Παράλληλα εκτελούνται έργα οδοποιΐας και σχεδιάζεται η αξιοποίηση των εκτάσεων ως αγροκτήματα.
Το συνολικό εγχείρημα γίνεται με τη συνεργασία Πανεπιστημίου, ΕΟΤ και της Κοινότητας Αργαλαστής.
 - Στο Βελεστίνο αποκτήθηκε με μεταβίβαση από το Υπουργείο Γεωργίας το οργανωμένο αγροκήπιο 100 στρεμμάτων που η Πανεπιστημιακή του Λειτουργία θα αρχίσει από τη χρονιά αυτή στο πλαίσιο του Τμήματος Γεωπονίας Φυτικής και Ζωϊκής Παραγωγής.
 - Στο Βελεστίνο επίσης στην περιοχή Χλόη περιέρχονται στο Πανεπιστήμιο 2.000 στρέμματα για την ανάπτυξη πειραματικών καλλιεργειών και κτηνοτροφίας. Η αξιοποίηση των κτηνοτροφικών μονάδων που υπάρχουν στην περιοχή αποτελεί ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα περίπτωση.
 - Στη Λάρισα αποκτήθηκε η μεγάλη κλινική Κατσίγρα στο κέντρο της πόλης η οποία θα στεγάσει μεταβατικά τις πρώτες ανάγκες του Τμήματος Ιατρικής.
Η οργάνωση του Τμήματος αποτελεί αντικείμενο μελέτης ειδικής ομάδας επιστημόνων που εξετάζουν τη δυνατότητα αξιοποίησης της υπάρχουσας νοσηλευτικής υποδομής.
 - Στη Λάρισα επίσης παραχωρήθηκε από το Δήμο έκταση 90 περίπου στρεμμάτων σε άμεση γειτονία με την περιοχή όπου θα χτιστεί το Περιφερειακό Νοσοκομείο. Εκεί θα αναπτυχθούν οι μόνιμες εγκαταστάσεις του Κύκλου των Επιστημών Υγείας.

Αν το υπόβαθρο αυτό αποτελεί σημαντική αφετηρία αναπτυξιακών δράσεων ένα άλλο υπόβαθρο αποτελούν οι κατευθύνσεις που δίνονται στο ακαδημαϊκό επίπεδο, για τα Τμήματα που θα λειτουργήσουν αυτό το ακαδημαϊκό έτος και για τα υπόλοιπα που θα ακολουθήσουν.

Σε όλα η έμφαση δίνεται εξ αρχής στη σχέση τους με αληθινά παραγωγικά προβλήματα ή με προβλήματα της κοινωνικής πραγματικότητας.

Είναι χαρακτηριστικό ότι πριν ακόμη την έναρξη των μαθημάτων το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας σε συνεργασία με το ΥΠΕΧΩΔΕ και την ΕΟΚ αναλαμβάνει τη διαχείριση δύο πολύ μεγάλων ερευνητικών προγραμμάτων από τα οποία το ένα αφορά την Κάρλα και το άλλο το Θαλάσσιο Πάρκο των Βορείων Σποράδων και ιδιαίτερα την προστασία της Φώκιας.

Το ανθρώπινο δυναμικό για τη διαχείριση αυτών των προγραμμάτων έχει ήδη εντοπισθεί και σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης θα αξιοποιηθεί σε πρώτη φάση και ο εργαστηριακός εξοπλισμός που βρίσκεται εκεί.

Αυτονόητο είναι ότι η συμμετοχή του Πανεπιστημίου στα προγράμματα του Αχελώου θα είναι επίσης μεγάλη και στόχος πρέπει να είναι να αποδειχθεί και ουσιαστική.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο προσανατολισμός που εξ αρχής επιχειρείται να δοθεί στο Ιατρικό Τμήμα του Πανεπιστημίου, το οποίο θα συνδεθεί με τη λογική των απαιτήσεων του Εθνικού Συστήματος Υγείας με βασικό στόχο την παραγωγή εξειδικευμένου σ' αυτή την κατεύθυνση επιστημονικού δυναμικού που θα μπορεί επίσης να ενταχθεί και θα μπορεί να αξιοποιεί τις διαθέσιμες νοσηλευτικές υποδομές ιδίως πρώτου και δεύτερου βαθμού.

Τα Παιδαγωγικά Τμήματα του Πανεπιστημίου, εκτός από τον αναπτυξιακό ρόλο που θα παίξουν εσωτερικά μέσα στο Πανεπιστήμιο -αφού μαζί με το Γενικό Τμήμα θα λειτουργήσουν επίσης ως βάση για τη στελέχωση και υποστήριξη των άλλων Τμημάτων γλωσσικής και πολιτισμικής κατεύθυνσης της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών- προσανατολίζονται εξ αρχής σ' ένα πολύ συγκεκριμένο "άνοιγμα" προς την κοινωνία, στους τομείς επιμόρφωσης και παιδαγωγικής έρευνας.

Αυτός εξάλλου είναι και ο στόχος του "Κέντρου Επιμόρφωσης Επιμορφωτών και Στελεχών Τοπικής Ανάπτυξης" (ΚΕΕΣΤΑ), του "Ακαδημαϊκού Κέντρου Παιδαγωγικής Έρευνας" (ΑΚΠΕ) και του "Ψυχοπαιδαγωγικού

Συμβουλευτικού Σταθμού", που προγραμματίζονται.

Ο Αναπτυξιακός ρόλος του Τμήματος Χωροταξίας-Περιφερειακής Ανάπτυξης το οποίο θα ήταν λάθος αν δεν λειτουργήσει το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, είναι αυτονόητος.

Το Τμήμα αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει το μοχλό για αναπτυξιακές προσπάθειες όχι μόνο περιφερειακού αλλά και εθνικού επιπέδου μόνο του ή ιδίως σε συνδυασμό με το ανθρώπινο δυναμικό και τις υποδομές άλλων Τμημάτων.

Η ένταξή του στη Σχολή των Επιστημών Παραγωγής και η συνεργασία του με τα Τμήματα Αγροτικής Παραγωγής, Μηχανολόγων κλπ. διαμορφώνει την κατ'αρχήν δυνατότητα μιας εκρηκτικής αναπτυξιακής δυναμικής που θα εκδηλωθεί άμεσα, συσχετισμένη με τα συγκεκριμένα προβλήματα της ελληνικής πραγματικότητας. Μια από τις πρώτες εκδηλώσεις αυτής της δυναμικής θα πρέπει να είναι η δημιουργία εξειδικεύσεων Διαχείρισης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων, Αγροτικής Τεχνολογίας, Συγκοινωνιών κλπ. αλλά και η ενεργός συμμετοχή στα προβλήματα που σχετίζονται με τα έργα του Αχελώου και τις επιπτώσεις τους.

Ως τελευταίο (όχι όμως και ως λιγότερο σημαντικό) πρέπει να μνημονευθεί το υπόβαθρο ανάπτυξης που αποτελεί το Πανεπιστήμιο ως θεσμός που από τη φύση του σ υ γ κ ρ ο τ ε ί τις πνευματικές δυνάμεις.

Ο βαθμός και η επιτυχία αυτής της συγκρότησης εξαρτώνται σε μεγάλο βέβαια βαθμό από τις αρχικές πρωτοβουλίες που θα αναληφθούν και από το ρυθμό "συμφιλίωσης" ή "αφομοίωσης" του "Πανεπιστημίου" με την "Πόλη" και την περιοχή γενικά. Κυρίως όμως αυτό εξαρτάται από τους ανθρώπους και από την κοινωνική τους λειτουργία που αναπόφευκτα όμως θα συνδέεται και με τα μικροσυμφέροντά τους και φυσικά η πορεία θα είναι μεγάλη και ο δρόμος δύσκολος.

Τα παραδείγματα μιας καθόλου δημιουργικής διχοτομίας ανάμεσα στο "Πανεπιστήμιο" και τους "Πανεπιστημιακούς" από τη μία πλευρά, και την τοπική κοινωνία με τα κατεστημένα σχήματα εξουσίας, με τα πρακτικά της προβλήματα, τα ειδικά συμφέροντα και τις συμβατικές αντιλήψεις της από την άλλη πλευρά, δυστυχώς δεν λείπουν και ασφαλώς χρέος όλων είναι να διδαχτούν από την ιστορία και να εμπνευστούν από το στόχο της συσπείρωσης και του κοινού συμφέροντος.

Η συνεργασία του Πανεπιστημίου με όλους τους φορείς που προωθούν την πνευματική ανάπτυξη πρέπει να ξεκινήσει αμέσως χωρίς αντιπαλότητες αν κι αυτό έχει ήδη φανεί πως δεν είναι πάρα πολύ εύκολο.

Η ένταξη του Πανεπιστημίου μέσα στον αστικό ιστό θα προσδώσει πάντως αμέσως μια ειδική δραματικότητα στις πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση, αφού όλα θα γίνονται, θα προωθούνται, θα αναχαιτίζονται, θα επιτυγχάνουν ή θα αποτυγχάνουν στο ανοιχτό κοινωνικό προσκήνιο.

Ίσως αυτό ακριβώς, το ανοιχτό κοινωνικό προσκήνιο και η διαρκής έκθεση στην κοινή γνώμη διαμορφώσει γρήγορα και την αναγκαία αίσθηση του μέτρου που θα μπολιάσει και τους ενθουσιασμούς και τις αντιδράσεις.

Το Πανεπιστήμιο για να μπορέσει να αναπτύξει θα πρέπει επίσης να μπορέσει να αναπτυχθεί.

Αυτή η δική του ανάπτυξη έχει ανάγκη από τη συνεργασία, τη συνδρομή, την κατανόηση ή και την ανοχή όλων.